

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
ЕКОНОМІКА ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ
ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНИ**

Електронне видання

УЖГОРОД – 2025

«Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»: навчально-методичний комплекс для здобувачів вищої освіти 2-го курсу першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форми навчання факультету міжнародних економічних відносин (спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини») – 27с.

РОЗРОБНИК:

к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Кушнір Наталія Олексіївна

РЕЦЕНЗЕНТИ:

д.е.н. професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин
Приходько В.П.

к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Шинкар В.А.

Відповідальний за випуск: заступник декана факультету міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин Брензович К.С.

Затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «УжНУ», протокол №4 від 30 червня 2025 року

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «УжНУ», протокол №6 від 10 червня 2025 року

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Основні характеристики навчальної дисципліни.....	7
2. Загальні положення щодо організації і проведення модульного та підсумкового(семестрового) контролю.....	9
3. Програма навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України».....	16
4. Тематика лекційних занять.....	17
5. Тематика семінарських занять.....	19
6. Самостійна робота.....	20
7. Перелік питань на залік	22
8. Взірець підсумкового модульного контрольного завдання.....	23
9. Взірець екзаменаційного білета.....	26
10. Рекомендована література до вивчення дисципліни.....	27

ВСТУП

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України**» є ознайомлення студентів із сучасною економічною системою країни, її структурною і територіальною організацією, місцем у міжнародному поділі праці, стратегією розвитку.

Предметом вивчення також є зовнішньоекономічні зв'язки з метою обґрунтування теоретичних засад, практики і особливостей їх реалізації.

У процесі вивчення курсу студенти повинні опанувати структуру господарства України, пропорції між секторами її економіки, фактори виробництва, ступінь їхнього впливу на соціально-економічний розвиток країни та її окремих регіонів, сучасну кон'юнктуру світових ринків і позиції на них вітчизняної економіки. Студенти в процесі навчання повинні набути знань про форми прикордонного співробітництва, механізм їх функціонування та методи розрахунку економічної ефективності окремих форм зв'язків, які здійснюються на регіональному прикордонному рівні. На цій підставі уміти обґрунтувати вибір пріоритетних форм регіонального співробітництва і прийняття ефективних управлінських рішень.

Основними завданнями дисципліни є:

- визначення місця України в сучасних геополітичних і гео економічних просторах;
- оцінка факторів виробництва (економічних ресурсів суспільства) і ступеня їхнього впливу на розвиток продуктивних сил країни;
- аналітичний огляд галузевої структури господарства;
- регіональний аналіз соціально-економічного розвитку України;
- визначення місця, ролі та стратегії держави в міжнародному поділі праці в умовах глобальних трансформацій;
- вивчення структури і географії зовнішньоекономічних зв'язків країни;
- обґрунтування зовнішньоекономічної стратегії розвитку України;
- навчити студентів умінню творчо аналізувати стан розвитку національної господарської системи, визначати місце в ній економіки України, рівень її зовнішньоекономічної діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- розуміння суті зовнішньоекономічних відносин та взаємозв'язку їхніх форм, суб'єктів і рівнів;
- вміння аналізувати і оцінювати економічне, політико-правове, соціально-культурне середовище та інфраструктуру країни;
- вивчення принципів і законів розвитку національної економіки, процесів міжнародного поділу праці, спеціалізації та кооперування; форм, методів і механізмів регулювання зовнішньої торгівлі, процесів міграції робочої сили та руху капіталу;
- одержання знань з основних питань та проблем функціонування національної валютно-кредитної системи, системи національних рахунків;
- розуміння логіки, напрямків і форм розвитку процесів національної економічної інтеграції в умовах глобалізації;
- вміння використовувати отримані знання відносно умов зовнішньоекономічної діяльності України, з одного боку, виходячи з цілей і завдань її інтеграції в сучасну систему світогосподарських зв'язків, а з іншого – враховуючи тенденції і перспективи розвитку міжнародних економічних відносин;
- вміння здійснювати пошук економічної інформації, проводити економічний, стратегічний аналіз та оцінку економічного стану країни;
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність виявляти ініціативу та самостійність.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності дисципліни згідно ОП «МЕВ»:

- ЗК2. Здатність до логічного, абстрактного, креативного, критичного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів.
- ЗК3. Уміння аналізувати та систематизувати інформацію з різних джерел, використовуючи інноваційні підходи та сучасні технології.
- ЗК4. Здатність працювати самостійно та в команді, вміти брати на себе ініціативу і відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей.
- ЗК5. Уміння самостійно організовувати та здійснювати наукові дослідження, продукувати ідеї, визначати наукові проблеми, готувати наукові доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів наукових досліджень.

- ЗК6. Знання ділового етикету та основ конфліктології, толерантність до існування інших поглядів, ефективна групова взаємодія, позитивна установка щодо себе й оточуючих.
- ЗК7. Уміння працювати в мережі Internet; уміння користуватися електронною поштою; уміння працювати із спеціалізованим програмним забезпеченням; уміння ефективно застосувати інформаційні технології і відповідні програми у професійній діяльності.
- ЗК8. Адекватна самооцінка, впевненість у собі, самоконтроль, самоефективність, високий рівень мотивації до досягнень, визнання необхідності неперервної освіти впродовж життя.

Фахові компетентності дисципліни згідно ОП «МЕВ»:

- ФК1. Вміння готувати публічні виступи з низки питань зовнішньоекономічних відносин.
- ФК2. Спроможність аналізувати моделі розвитку національних економік, їх сильні та слабкі сторони, що визначають їх роль у сучасній світогосподарській системі.
- ФК9. Вміння здійснювати пошук економічної інформації; уміння проводити економічний, стратегічний аналіз та оцінку зовнішньоекономічної діяльності підприємств та держав в цілому.
- ФК10. Вміння відстежувати нову інформацію (текстову, графічну, аудіо- та відео-), що міститься в іншомовних матеріалах в галузі МЕВ, користуючись відповідними пошуковими методами та термінологією.
- ФК12. Вміння аналізувати іншомовні джерела інформації з метою отримання даних, необхідних для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень в галузі МЕВ.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України» є опанування таких навчальних дисциплін *освітньої програми (ОП) «Міжнародні економічні відносини»:*

ОК5 Математика для економістів

ОК9 Політекономія

ОК17 Мікро-, макроекономіка

ОК20 Світова економіка

1. ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В процесі вивчення дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України» студенти повинні ознайомитись з програмою дисципліни, її структурою, методами і формами навчання, видами контролю та оцінювання знань.

Програма курсу «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України» складається із 2 модулів, які поєднують в собі відносно окремі теми, що логічно взаємопов'язані і взаємообумовлені за змістом дисципліни.

Навчальний процес здійснюється у формі лекційних і практичних занять, а також самостійної роботи студентів. Основними функціями самостійної роботи студентів у процесі вивчення курсу «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України» є: пізнавальна, самостійна, прогностична, коригуюча та виховна. Пізнавальна функція визначається засвоєнням студентом систематизованих знань з дисципліни, опрацювання та узагальнення основної та додаткової літератури по актуальним питанням курсу, ведення термінологічного словника.

Самостійна функція – формування вмінь і навиків, самостійного їх оновлення і творчого застосування в процесі підготовки до модульних контрольних та екзамену. Прогностична функція є вміння студента вчасно передбачити й оцінювати як можливий результат, так і саме виконання завдань. Коригуюча функція визначається вмінням вчасно коригувати свою діяльність. Виховна функція – це формування самостійності як риси характеру.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
	Заочна форми навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4 (денна) за II семестр	Рік підготовки: 2
Загальна кількість годин –150 год. (денна)	Денна форма навчання
Кількість модулів – 1	<i>Семестр: 4</i> Лекції: 30 Практичні: 60 Лабораторні: - Самостійна робота: 60
Тижневих годин для денної форми навчання:	Заочна форма навчання
аудиторних – 90 год. самостійної роботи студента – 60 год.(денна);	<i>Семестр: 4</i> Лекції: 12 Практичні: 6 Лабораторні: - Самостійна робота:
Вид підсумкового контролю: залік	
Форма підсумкового контролю: тестування	

Рівень вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	6.292 Міжнародні економічні відносини
Освітня програма	Міжнародні економічні відносини
Статус дисципліни	вибіркова

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО(СЕМЕСТРОВОГО) КОНТРОЛЮ

Організація навчального процесу в ДВНЗ «Ужгородському національному університеті» здійснюється на основі «Тимчасового положення про систему оцінювання навчальної діяльності, порядок проведення, відрахування та поновлення студентів, які навчаються за кредитно-модульною системою організації навчального процесу в «УжНУ».

Дане положення розроблено на основі нормативних документів МОН України, а саме:

- «Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу» (наказ МОН України №774 від 30.12.2005 р.);
- «Тимчасове положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців» (наказ МОН України № 48 від 23.01.2004 р.);
- «Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу» (наказ МОН України №812 від 20.09.2004 р.);
- «Про затвердження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи» (наказ МОН України №943 від 16.10.2009 р.);
- «Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах» (лист МОН України від 26.02.2010 р. № 1/9-119);
- «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» (наказ МОН України № 245 від 15.07.1996 р.);
- «Положення про організацію навчального процесу у вищих закладах» (наказ МОН України № 161 від 02.06.1993 р.).

Організація і проведення модульного та підсумкового (семестрового) контролю

1. Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-модульною рейтинговою системою відповідно до вимог Болонської декларації.
2. Оцінювання знань студентів з кожної навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів модульного та підсумкового контролів.
3. Під час семестру з усіх навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом, проводяться модульні контролі, обов'язкові для всіх студентів.

4. Завдання модульного контролю повинні бути однаковими або рівно важкими.
5. Письмовий компонент модульного контролю є обов'язковим та проводиться шляхом виконання контрольних завдань. Тривалість письмового компонента модульного контролю становить дві академічні години.
6. При визначенні модульної оцінки враховуються результати поточного контролю, передбачені робочою навчальною програмою.
7. До модульного контролю студент допускається завжди. Виконання контрольних завдань здійснюється студентом індивідуально. Студент може звернутися до викладача за поясненням змісту контрольного завдання.
8. Під час проведення модульного контролю студенту забороняється у будь-якій формі користуватися забороненими матеріалами (конспектами, підручниками тощо) або обмінюватися інформацією з іншими студентами. При виявленні викладачем порушення студентом встановлених правил модульного контролю, викладач усуває цього студента від проведення контролю, не перевіряє роботу студента, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів.
9. Результати перевірки письмових контрольних завдань доводяться до відома студентів не пізніше ніж за два робочі дні з часу проведення модульного контролю. Студент, який не погоджується з оцінкою, має право звернутися до викладача і отримати ґрунтовне пояснення. У випадку незгоди з рішенням викладача, студент має право звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів. Викладач і завідувач кафедри у присутності декана факультету та студента повинні розглянути апеляцію протягом двох днів і прийняти остаточне рішення. У результаті апеляції оцінка студента не може бути зменшена.
10. Студент, який з поважних причин не зміг з'явитися на модульний контроль, за дозволом декана може скласти пропущений модульний контроль у визначений деканатом термін.
11. За результатами двох модульних контролів визначається підсумкова семестрова оцінка успішності студента (середній бал за два модульні контролі) з кожної навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою. Якщо з навчальної дисципліни проводиться лише один модульний контроль, то його результат і є одночасно підсумковою (семестровою) оцінкою.
12. Студенти, які з навчальної дисципліни за семестр атестовані оцінкою «незадовільно» (35-59 балів), зобов'язані скласти підсумковий модульний контроль. Підсумковий модульний контроль можуть також скласти студенти, які бажають покращити семестрову оцінку.

13. До підсумкового модульного контролю з навчальної дисципліни не допускають студентів, які не виконали усіх видів обов'язкових робіт (лабораторних, практичних, індивідуальних: розрахунково-графічних та розрахункових робіт, рефератів тощо), передбачених робочою навчальною програмою та за результатами модульного контролю мають менше ніж 35 балів.

14. Підсумковий модульний контроль з навчальної дисципліни студент може не скласти, якщо він склав усі модульні контролю та його влаштовує підсумкова (семестрова) оцінка. Якщо студент з метою покращення оцінки виявив бажання скласти підсумковий модульний контроль, то йому для цього надається одна спроба. При цьому підсумкова (семестрова) оцінка для таких студентів на екзамені не може бути зменшена.

15. У разі порушення студентом дисципліни при проведенні підсумкового модульного контролю екзаменатор усуває його від складання іспиту (заліку), виставляючи нуль балів і державну семестрову оцінку «незадовільно» («незараховано»).

У відповідності з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29.03.2012 р. № 384 в ДВНЗ «УжНУ» від 8 жовтня 2012 року на всіх курсах введена нова шкала оцінювання навчальної діяльності студента.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- модульна контрольна робота;
- залік;
- тести;
- написання наукового есе;
- розв'язання кейсів;
- презентації результатів виконаних завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань та вмінь:

- поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей) та практичних заняттях, поточне тестування та розв'язування задач;
- модульний контроль після вивчення кожного змістового модуля;

- оцінка за індивідуальну самостійну роботу (підготування презентацій);
- підсумковий контроль (залік).

До форм поточного контролю належать:

- а) виконання студентами практичного завдання за заданою темою (виконання презентацій);
- б) перевірка засвоєння теоретичного лекційного матеріалу у вигляді усного опитування;
- в) тестування (поточні самостійні роботи).

Форма модульного контролю: тести.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік (4 семестр)

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
1 модуль									
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4, T...	50	100
3	3	3	3	3	3	3	3		

T1, T2, T3, T... – теми

*Підсумкова оцінка визначається як середнє арифметичне підсумкових оцінок за 1 та 2 модулі

**оцінка за самостійне виконання задачі враховується у поточному контролі

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота														Модульна контрольна робота	Сума
1 модуль															
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14 ...	50	100

T1, T2, T3, T... – теми

ОЦІНЮВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2		Модуль ...	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)		
Практичні (семінарські) заняття, з них	15	10				
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-				
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-				
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		10				
Презентація		10				
Кейси		10				
Есе		10				
Модульна контрольна робота		50				
Разом	50	50				

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Модульна контрольна робота проводиться письмово (аудиторно) або у системі електронного навчання Moodle і оцінюється максимально у 50 балів. Контрольна робота складається з тестів та кейс-завдання. На модульну контрольну роботу виноситься 30 тестових завдань, кожне з яких оцінюється в 1 бал. Кейс-завдання оцінюється у 20 балів. Загальна сума за модульну контрольну роботу – 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Підсумковий контроль (залік) проводиться усно, письмово (аудиторно) або у системі електронного навчання Moodle і оцінюється максимально у 100 балів. Письмовий іспит складається з тестів. Письмовий іспит аудиторно та у системі електронного навчання Moodle містить 100 тестів. Правильна відповідь на тест оцінюється у 1 бал. Усний залік містить білети. Кожен білет складається з трьох теоретичних питань.

Критерії підсумкового оцінювання знань з дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»*

Сума балів за всі види діяльності (100 бальна шкала/за національною шкалою/ ECTS)	Теоретичні знання	Практичні навички
90 -100, А, відмінно	Студент має глибокі системні знання всіх тем, засвоїв основні принципи функціонування економіки та ЗЕЗ України, вміє логічно та аналітично мислити. Студент здатен до логічного, абстрактного, креативного, критичного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів у сфері національної економіки. Вміє аналізувати та систематизувати інформацію з різних джерел, використовуючи інноваційні підходи та сучасні технології. Вільно володіє глосарієм по всім темам даної дисципліни.	Вміє розв'язувати тести з їх поясненнями, ситуативні вправи (кейси), робить презентації з новітніми статистичними даними і вміє зробити глибокі аналітичні висновки до презентації. Вміє відстежувати нову інформацію (текстову, графічну, аудіо- та відео-), що міститься в іншомовних матеріалах в сфері національної економіки, користуючись відповідними пошуковими методами та термінологією.
82-89, В, добре	Студент має глибокі знання всіх тем, засвоїв основні принципи функціонування національної економіки, вміє логічно та аналітично мислити. Володіє теоретичним апаратом.	Вміє розв'язувати тести, ситуативні вправи (кейси), робить глибокі аналітичні висновки до презентації.
74-81, С, добре	Студент має хороші знання всіх тем, засвоїв основні принципи функціонування національної економіки, вміє логічно та аналітично мислити. Знає визначення ключових економічних	Робить презентації по темі з висновками до презентації. Частково може відповісти на додаткові запитання по темі наукового

	термінів.	дослідження.
64-73, D задовільно	Студент має певні знання по всіх темах, засвоїв основні принципи функціонування національної економіки, вміє логічно та аналітично мислити. Частково знає визначення ключових економічних термінів.	Робить невеликі за обсягом презентації по темі з висновками до презентації. Частково може відповісти на додаткові запитання по темі наукового дослідження.
60-63, E задовільно	Студент частково засвоїв теоретичний матеріал. Трохи орієнтується у визначенні ключових економічних термінів.	Робить невеликі за обсягом презентації по темам без логічних висновків із застарілими статистичними даними. Не може відповісти на додаткові запитання по конкретній темі дослідження.
35-59, FX, незадовільно	Здобуті фрагментарні знання недостатні для засвоєння дисципліни.	Студент не може розв'язати тести і виконати ситуативні завдання.
0-34, F, незадовільно	Студент не засвоїв теоретичного матеріалу.	Студент не може розв'язати тести і виконати ситуативні завдання.

*Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»

<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1.** Ретроспективний аналіз розвитку економіки та зовнішньоекономічних зв'язків України за роки незалежності.
- Тема 2.** Участь України у міжнародному поділі праці.
- Тема 3.** Сектори економіки України.
- Тема 4.** Зовнішньоекономічна діяльність України.
- Тема 5.** Бюджетна та валютно-кредитна політика України.
- Тема 6.** Податкова політика України.
- Тема 7.** Соціальна політика України.
- Тема 8.** Регіональна економічна політика України.
- Тема 9.** Реформування національної економіки.
- Тема 10.** Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.
- Тема 11.** Економіка України в умовах російської агресії.
- Тема 12.** Міжнародна економічна допомога Україні.
- Тема 13.** Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Північної Америки.
- Тема 14.** Світогосподарські зв'язки України з країнами СНД.
- Тема 15.** Світогосподарські зв'язки України з країнами Азії.
- Тема 16.** Світогосподарські зв'язки України з країнами Європи.

4. ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практ.	лабор.	інд.р	с.р.	
4-й семестр						
Модуль 1.						
Тема 1. Ретроспективний аналіз розвитку економіки та зовнішньоекономічних зв'язків України за роки незалежності.	8	2	4	-	-	2
Тема 2. Участь України у міжнародному поділі праці.	8	2	2	-	-	4
Тема 3. Сектори економіки України.	4	-	2	-	-	2
Тема 4. Зовнішньоекономічна діяльність України.	10	2	4	-	-	4
Тема 5. Бюджетна та валютно-кредитна політика України.	10	2	4	-	-	4
Тема 6. Податкова політика України.	10	2	4	-	-	4
Тема 7. Соціальна політика України.	10	2	4	-	-	4
Тема 8. Регіональна економічна політика України.	10	2	4	-	-	4
Тема 9. Реформування національної економіки.	10	2	4	-	-	4
Тема 10. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Північної Америки.	10	2	4	-	-	4
Тема 11. Світогосподарські зв'язки України з країнами СНД.	8	-	4	-	-	4
Тема 12. Світогосподарські зв'язки України з країнами Азії.	10	2	4	-	-	4
Тема 13. Світогосподарські зв'язки України з країнами Європи.	10	2	4	-	-	4
Тема 14. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.	10	2	4	-	-	4
Тема 15. Економіка України в умовах російської агресії.	10	2	4	-	-	4
Тема 16. Міжнародна економічна допомога Україні.	8	-	4	-	-	4
Модульна контрольна робота	2	2	-	-	-	-
Разом за модуль	150	30	60	-	-	60
Всього за семестр	150	30	60	-	-	60

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практ.	лабор.	інд.р	с.р.
4-й семестр						
Модуль 1.						
Тема 1. Ретроспективний аналіз розвитку економіки та зовнішньоекономічних зв'язків України за роки незалежності.		2	-	-	-	
Тема 2. Участь України у міжнародному поділі праці.		2	-	-	-	
Тема 3. Сектори економіки України.		-	-	-	-	
Тема 4. Зовнішньоекономічна діяльність України.		2	-	-	-	
Тема 5. Бюджетна та валютно-кредитна політика України.		-	2	-	-	
Тема 6. Податкова політика України.		-	2	-	-	
Тема 7. Соціальна політика України.		-	-	-	-	
Тема 8. Регіональна економічна політика України.		-	2	-	-	
Тема 9. Реформування національної економіки.		2	-	-	-	
Тема 10. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Північної Америки.		-	-	-	-	
Тема 11. Світогосподарські зв'язки України з країнами СНД.		-	-	-	-	
Тема 12. Світогосподарські зв'язки України з країнами Азії.		-	-	-	-	
Тема 13. Світогосподарські зв'язки України з країнами Європи.		-	-	-	-	
Тема 14. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.		2	-	-	-	
Тема 15. Економіка України в умовах російської агресії.		2	-	-	-	
Тема 16. Міжнародна економічна допомога Україні.		-	-	-	-	
Модульна контрольна робота	-	-	-	-	-	-
Разом за модуль		12	6	-	-	
Всього за семестр		12	6	-	-	

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Тема 1. Ретроспективний аналіз розвитку економіки та зовнішньоекономічних зв'язків України за роки незалежності.	4
2	Тема 2. Участь України у міжнародному поділі праці.	2
3	Тема 3. Сектори економіки України.	2
4	Тема 4. Зовнішньоекономічна діяльність України.	4
5	Тема 5. Бюджетна та валютно-кредитна політика України.	4
6	Тема 6. Податкова політика України.	4
7	Тема 7. Соціальна політика України.	4
8	Тема 8. Регіональна економічна політика України.	4
9	Тема 9. Реформування національної економіки.	4
10	Тема 10. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Північної Америки.	4
11	Тема 11. Світогосподарські зв'язки України з країнами СНД.	4
12	Тема 12. Світогосподарські зв'язки України з країнами Азії.	4
13	Тема 13. Світогосподарські зв'язки України з країнами Європи.	4
14	Тема 14. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.	4
15	Тема 15. Економіка України в умовах російської агресії.	4
16	Тема 16. Міжнародна економічна допомога Україні.	4
	Разом:	60

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, придбання необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових занять. Під час такої роботи використовуються навчальна спеціальна література, електронні джерела тощо. Специфічною формою навчальної самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді написання есе.

Форми:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури;
- розв'язування тестів по відповідних темах дисципліни;
- написання есе за темами, запропонованими для самостійного виконання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Тема 1. Експортно-імпортний потенціал України.	4
2	Тема 2. Динаміка й тенденції зовнішньої торгівлі України.	4
3	Тема 3. Зовнішньоторговельна безпека регіонів України: внутрішні та зовнішні загрози в умовах воєнного стану	4
4	Тема 4. Інвестиційне співробітництво з країнами Європи.	4
5	Тема 5. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами Європи.	4
6	Тема 6. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з США та Канадою.	4
7	Тема 7. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з КНР.	4
8	Тема 8. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами Африки.	4
9	Тема 9. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами Латинської Америки.	4
10	Тема 10. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами СНД.	4
11	Тема 11. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами Азії.	4

12	Тема 12. Угоди України про зону вільної торгівлі.	4
13	Тема 13. Угода про асоціацію Україна-ЄС: проблеми та здобутки.	4
14	Тема 14. Стан української війни в умовах війни: загрози та перспективи в післявоєнний період.	4
15	Тема 15. Фінансова допомога Україні від міжнародних партнерів у період війни.	4
	Разом:	60

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ЗАЛІК

1. Ретроспективний аналіз розвитку економіки та зовнішньоекономічних зв'язків України за роки незалежності.
2. Участь України у міжнародному поділі праці.
3. Сектори економіки України.
4. Зовнішньоекономічна діяльність України.
5. Бюджетна та валютно-кредитна політика України.
6. Податкова політика України.
7. Соціальна політика України.
8. Регіональна економічна політика України.
9. Реформування національної економіки.
10. Інвестиційне співробітництво України з КНР.
11. Світогосподарські зв'язки України з країнами СНД.
12. Світогосподарські зв'язки України з країнами Азії.
13. Світогосподарські зв'язки України з країнами Європи.
14. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.
15. Економіка України в умовах російської агресії.
16. Міжнародна економічна допомога Україні.
17. Експортно-імпортний потенціал України.
18. Динаміка й тенденції зовнішньої торгівлі України.
19. Зовнішньоторговельна безпека регіонів України: внутрішні та зовнішні загрози в умовах воєнного стану
20. Інвестиційне співробітництво з країнами Європи.
21. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами Європи.
22. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з США та Канадою.
23. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з КНР.
24. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами Африки.
25. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами Латинської Америки.
26. Угоди України про зону вільної торгівлі з різними країнами світу.
27. Угода про асоціацію Україна-ЄС: проблеми та здобутки.
28. Стан української війни в умовах війни: загрози та перспективи в післявоєнний період.
29. Фінансова допомога Україні від міжнародних партнерів у період війни.
30. Співпраця України з МВФ в сучасних умовах.

8. ВЗІРЕЦЬ ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Тести.

1.Що вплинуло на розміщення підприємств, що виробляють продукцію побутової хімії в Україні (три чинника)?

- а) можливість облаштувати великі складські території
- б) орієнтація на зовнішній ринок
- в) водні та енергетичні ресурси
- г) наявність лісових ресурсів
- д) вигідне транспортно-географічне положення

2. Виберіть два чинники розміщення підприємств фармацевтичної промисловості.

- а) водні та земельні ресурси
- б) дешеві висококваліфіковані кадри
- в) наявність спеціальної інфраструктури
- г) сприятлива екологія

3. Виберіть три характерні риси сучасного розвитку шкіряної та взуттєвої промисловості України.

- а) висока конкуренція з іноземною продукцією
- б) використання лише вітчизняної сировини
- в) більшість підприємств зорієнтовано на іноземного споживача
- г) надлишок дешевої сировини
- д) скорочення поголів'я худоби та продаж частини шкіряної сировини за кордон зумовлюють брак сировини

4.Визначте три особливості меблевої промисловості України.

- а) модернізація старих та відкриття нових невеликих фабрик
- б) значний попит на українську продукцію в країнах ЄС
- в) попит на меблі економ -класу
- г) підприємства переважно належать вітчизняним власникам
- д) сировину завозять із закордону

5.Виберіть місця розміщення підприємств, які випускають товари побутової хімії.

- а) малі і середні міста
- б) приморські міста
- в) прикордонні міста

6. Яка галузь є провідною у структурі ВВП України?

- а) сільське господарство
- б) промисловість
- в) торгівля та послуги
- г) будівництво

7. Яка з наведених галузей належить до експортноорієнтованих ?

- а) ІТ-сектор
- б) освіта
- в) охорона здоров'я
- г) житлово-комунальні послуги

8. Який регіон України є найбільш індустріально розвиненим?

- а) Львівська область
- б) Дніпропетровська область
- в) Київська область
- г) Черкаська область

9. Яка мета економічної політики України у контексті євроінтеграції?

- а) ізоляція внутрішнього ринку
- б) збільшення імпорту з країн Азії
- в) гармонізація стандартів з ЄС
- г) підвищення митних тарифів

10. Яка галузь української економіки демонструє найвищі темпи цифровізації?

- а) енергетика
- б) освіта
- в) ІТ та фінансові послуги
- г) транспорт

2. КЕЙС-ЗАВДАННЯ. Виклики економіки України у післявоєнний період.

Ситуація: після завершення активної фази воєнних дій Україна переходить до етапу відновлення. Уряд розробляє програму економічного зростання, яка передбачає:

- відновлення інфраструктури;
- підтримка малого та середнього бізнесу;
- залучення іноземних інвестицій;
- збільшення експорту продукції з високою доданою вартістю;
- інтеграцію до спільного ринку ЄС.

Дані для аналізу (умовні):

Показник	2024 р.	2025 р. (прогноз)
ВВП, млрд грн	6800	7900
Рівень інфляції, %	14	9
Безробіття, %	17	12
Експорт товарів і послуг, млрд. дол	60	75
Обсяг інвестицій, млрд. дол.	8	12

Завдання студенту:

1. Проаналізувати динаміку основних макроекономічних показників.
2. Визначити, які сектори економіки мають найбільший потенціал зростання.
3. Запропонувати заходи державної політики для забезпечення сталого економічного розвитку.
4. Оцінити, які ризики можуть вплинути на реалізацію урядової програми.

9. ВЗІРЕЦЬ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Освітній ступінь - бакалавр

Семестр - IV

Спеціальність

292 «Міжнародні
економічні відносини»

Навчальна дисципліна:

Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України

Екзаменаційний білет № 1

1. Економіка України в умовах російської агресії.
2. Співпраця України з МВФ в сучасних умовах.

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин
Протокол № 6 від «10» червня 2025 року

Завідувач кафедри
Екзаменатор

проф. Приходько В.П.
доц. Кушнір Н.О.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Голіков А.П. Економіка України: навчальний посібник/ А.П. Голіков, Н.А. Казакова, О.А. Шуба. К.: Знання, 2009. 286 с.
2. Гейко Л.М., Сментина Н.В. Національна економіка: Навчальний посібник. Одеса: ротапринт, 2012 р. 315 с.
3. Гринів Л.С., Кічурчак М.В. Національна економіка: навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2008. 464 с.
4. Національна економіка: навч. посіб. / кол. авт.: Л. С. Шевченко, О.А. Гриценко, Т. М. Камінська та ін. за заг. ред. Л.С. Шевченко. Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України», 2011. 182 с.
5. Національна економіка [Електронний ресурс]: підручник для здобувачів ступеня бакалавра / С. О. Тульчинська, О. О. Кожемяченко, Н.Л. Кузьмінська, М. В. Шашина; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2024. 359 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/67190>

Допоміжна література

1. Борисенко З.М. Конкурентна політика держави як фактор розвитку економіки України. Моногр. К.: Таксон, 2004. 346с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор Видавництво, 2016. 378 с.
3. Національна економіка : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / [П.В. Круш, С.О. Тульчинська, М. В. Шашина та ін.]; [за ред. П.В. Круша]. 2-ге вид. Київ: Каравела, 2008. 427 с.: табл., рис. (Українська книга).

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
 Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/>
 Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>
 Дзеркало тижня. URL: <https://zn.ua/>
 УНІАН. URL: <https://www.unian.net/>
 Економічна правда . URL: <https://www.epravda.com.ua/>
 Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/>
 Європейська правда. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/>
 Ціна держави. URL: <https://cost.ua/>
 Forbes Ukraine. URL: <https://forbes.ua/>

